

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

23.08.2024. Nr. P005-17/8.7/58432
Uz 06.08.2024. Nr. AQ24-1.45.1/33

SIA "D"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) ir izskatījis SIA "D", reģ. Nr. ... (turpmāk – iesniedzēja), 2024. gada 6. augusta iesniegumu par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Administratīvā procesa likuma 98. panta pirmā daļa noteic, ka privātpersonai ir tiesības saņemt uzziņu par savām tiesībām konkrētajā tiesiskajā situācijā. Minētā panta otrajā daļā noteikts, ka iesniegumu par uzziņu iesniedz iestādē, kuras kompetencē ir jautājuma izšķiršana pēc būtības.

Iesniedzēja izmantojot Administratīvā procesa likuma 98. pantā noteiktās tiesības, lūdz VID, Klimata un enerģētikas ministriju un Valsts vides dienestu sniegt uzziņu par iesniedzējas tiesībām atbilstoši katras iestādes kompetencei.

Iesniedzēja iesniegumā norāda šādu faktu aprakstu.

Faktu apraksts.

Iesniedzēja atbilstoši Ministru kabineta 2020. gada 2. septembra noteikumiem Nr. 559 "Noteikumi par atļaujām elektroenerģijas ražošanas jaudu palielināšanai vai jaunu ražošanas iekārtu ieviešanai" ir saņēmusi Ekonomikas ministrijas atļauju uzsākt jaunu elektroenerģijas ražošanas iekārtu – saules elektrostacijas ar jaudu līdz 199,8 MW – ieviešanu nekustamos īpašumos. Iesniedzēja jau ir saņēmusi vairākas būvatļaujas.

Iesniedzēja uzsāks apjomīga saules parka izbūves projekta būvniecību, kas nodrošinās tās deklarēto saimniecisko darbību – elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamo energoresursu – saules enerģiju, proti, uzstādot saules paneļus. Šobrīd norisinās darījumu noteikumu apspriešana un saskaņošana ar S... uzņēmuma grupas galvenā uzņēmuma Vācijas Federatīvajā Republikā ar reģistrācijas Nr. HRB ... B reģistrētas sabiedrības ar ierobežotu atbildību *S Group GmbH* (turpmāk – *S GROUP*) pārstāvjiem par saules enerģijas parka izbūvi līdz

pilnīgai pabeigšanai. Pirms iespējamās sadarbības nodibināšanas *S GROUP* plāno iegādāties visas vai vismaz 90 % kapitāldaļu Latvijas Republikā reģistrētā kapitālsabiedrībā SIA “X Latvia”, reģ. Nr. ... (turpmāk – *X LATVIA*), kurai tiks piešķirtas būvuzņēmēja līguma slēgšanas tiesības un kas būs ģenerāluzņēmējs saules parka izbūves projektam līdz tā pilnīgai pabeigšanai un nodošanai iesniedzējai. Būvuzņēmēja līguma izpratnē saules parka izbūve līdz pilnīgai pabeigšanai nozīmē izbūves procesu, kura ietvaros *X LATVIA* kā ģenerāluzņēmējs piedalīsies arī izbūvējamā iesniedzējas saules parkā uzstādāmo fotoelementu elektrostaciju primāro un sekundāro iekārtu sagādē, tostarp pašu fotoelementu (saules) paneļu, invertoru u. c. komponentu sagādē. *X LATVIA* veiks saules parka izbūvi līdz “atslēgas gatavībai”, t. i., nodošanai ekspluatācijā, taču ar skaidru un vienotu izpratni, ka izbūvei nepieciešamos materiālus no *X LATVIA* iegādājas iesniedzēja, kas kļūst par materiālu īpašnieku jau Eiropas Savienības ostās ārpus Latvijas Republikas. Tiklīdz būvuzņēmējs (*X LATVIA*) pabeigs saules ražotnes izbūvi, tā tiks izmantota iesniedzējas saimnieciskajā darbībā – elektroenerģijas ražošanai.

Pamatojoties uz noslēgto būvuzņēmēja līgumu, fotoelementu (saules) paneļu un citu saistīto iekārtu piegādi īstenoš *X LATVIA*, transportējot tās uz saules parka izbūves vietu. Taču īpašuma tiesības uz piegādājamiem saules paneļiem un citām komponentēm pāries iesniedzējai jau Eiropas Savienību ostu teritorijās, kurās materiāli tiks ievesti no trešajām valstīm (ārpus Latvijas Republikas). *X LATVIA* materiālu piegādē uz būvniecības vietu tikai īstenoš iesniedzējas intereses.

Iesniedzēja nodrošinās videi kaitīgu preču atsevišķo uzskaiti, iekārtu pārstrādi un piedalīsies videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas sistēmā (izveidojot šo sistēmu pašai vai noslēdzot līgumu ar vienu no četriem videi kaitīgu preču apsaimniekotājiem par piedalīšanos videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas sistēmā).

Juridiskie apsvērumi.

Dabas resursu nodokļa likuma 2. pantā cita starpā noteikts, ka dabas resursu nodokļa mērķis ir samazināt vidi piesārņojošas produkcijas ražošanu un realizāciju, veicināt jaunu, vidi saudzējošu tehnoloģiju ieviešanu, atbalstīt tautsaimniecības ilgtspējīgu attīstību, kā arī finansiāli nodrošināt vides aizsardzības pasākumus.

Atbilstoši Dabas resursu nodokļa likuma 3. panta pirmās daļas 2. punktam dabas resursu nodokļa maksātājs ir persona, kura:

- a) pirmā Latvijas Republikas teritorijā realizē videi kaitīgās preces [..];
- b) pirmā Latvijas Republikā savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai izmanto videi kaitīgas preces, izņemot preces, kuras apliekamas ar nodokli, tās realizējot.

Dabas resursu nodokļa likuma 4. panta pirmās daļas 5. punktā noteikts, ka ar nodokli apliek videi kaitīgas preces atbilstoši šā likuma 6. pielikumam.

Dabas resursu nodoklis jāmaksā par Dabas resursu nodokļa likuma 6. pielikumā un Ministru kabineta 2007. gada 19. jūnija noteikumu Nr. 404 “Kārtība, kādā aprēķina un maksā dabas resursu nodokli, izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju un auditē apsaimniekošanas sistēmas” 7. pielikumā minētajām pirmo reizi Latvijā realizētām un pirmo reizi saimnieciskajā darbībā izmantotām videi kaitīgām precēm.

Iesniedzējas ieskatā jauna saules enerģijas parka izbūves gadījumā (būvniecības) ietvaros ar pirmo reizi Latvijā izmantotām precēm savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai ir saprotama fotoelementu paneļu, invertoru u. c. iekārtu pirmreizējā izmantošana saules parka projektā. Tas saskan arī ar Dabas resursu nodokļa likuma 2. pantā noteikto mērķi.

S būvniecības pakalpojuma ietvaros neveiks videi kaitīgu preču realizāciju, bet veiks iesniedzējas saules parka izbūvi.

Atbilstoši Dabas resursu nodokļa likuma 9. panta 1.¹ daļai nodokli nemaksā par fotoelementu paneļiem, invertoriem un elektriskajiem akumulatoriem fotoelementu paneļu saražotās strāvas uzkrāšanai, ja izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:

1) nodrošināta atsevišķa uzskaitē, šo iekārtu pārstrāde un nodokļa maksātājs piedalās videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas sistēmā (pats izveido šo sistēmu vai noslēdz līgumu ar apsaimniekotāju);

2) izveidota savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai saules elektrostacija ar fotoelementu paneļu kopējo uzstādīto jaudu vismaz viens megavats, nodrošināta fotoelementu paneļu, invertoru un elektrisko akumulatoru atkritumu apsaimniekošana un veikta reģistrēšanās Valsts vides dienestā.

Uzziņas nepieciešamība.

Ņemot vērā paredzamo investīciju apjomu un iespējamās nodokļu sekas par videi kaitīgu preču izmantošanu savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai, iesniedzējai nepieciešams saņemt uzziņu par tās tiesībām uz dabas resursu nodokļa maksātāja statusu un atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa samaksas.

No minētajiem faktiem izrietoši konkrēti jautājumi.

1. Vai iesniedzēja tiks uzskatīta par personu, kas pirmā Latvijas Republikā izmanto savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai videi kaitīgās preces Dabas resursu nodokļa likuma izpratnē, ja iesniedzēja iegādāsies fotoelementu (saules) paneļus, invertorus u. c. komponentes ārpus Latvijas Republikas – Eiropas Savienības valstu ostu teritorijās (visticamāk – Roterdamas ostā), bet būvuzņēmējs, Latvijas Republikā reģistrēts uzņēmums *X LATVIA*, noslēgtā būvuzņēmuma līguma ietvaros pasūtītāja (iesniedzējas) interesēs piedalīsies šo materiālu nogādāšanā uz saules parka izbūves vietu?

2. Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai iesniedzējai būs tiesības saņemt atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa samaksas par videi kaitīgu preču izmantošanu savā saimnieciskajā darbībā:

2.1. atbilstoši Dabas resursu nodokļa likuma 9. panta 1.¹ daļas 1. punktam, ja tā noslēgs līgumu ar vienu no četriem videi kaitīgu preču apsaimniekotājiem par piedalīšanos videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas sistēmā; vai

2.2. atbilstoši Dabas resursu nodokļa likuma 9. panta 1.¹ daļas 2. punktam kā persona, kas iegādājusies, ievedusi minētās iekārtas Latvijā un izmantojusi tās saules elektrostācijas ar fotoelementu paneļu kopējo uzstādīto jaudu vismaz viens megavats izveidei savas saimnieciskās darbības ietvaros, ja tā izstrādās pati savu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu (plānu) un reģistrēsies Valsts vides dienestā atbilstoši Ministru kabineta 2021. gada 28. janvāra noteikumu Nr. 64 “Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par videi kaitīgām precēm” 11.¹ un

11.² punktam.

Ņemot vērā, ka saules paneļu parka projektu īstenošanai ir noteikti virkne materiāltiesisku termiņu, kuri jāizpilda tā attīstītājam (piemēram, atļauju termiņi, darījuma dokumentācijā ar akciju sabiedrību “Augstsprieguma tīkls” noteiktie termiņi), iesniedzēja lūdz šī iesnieguma izskatīšanai piešķirt augstu prioritāti un izskatīt to steidzamības kārtībā.

VID, izvērtējis iesniedzējas 2024. gada 6. augusta iesniegumā Nr. AQ24-1.45.1/33 sniegto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, uz kuriem sniegtās atbildes ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Par pirmo jautājumu.

Saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likuma 1. panta 7. punktu saimnieciskā darbība ir dabas resursu realizācija, preču ražošana, darbu izpilde, pakalpojumu sniegšana un cita veida darbība, ko veic par atlīdzību.

Dabas resursu nodokļa likuma 1. panta 8. punktā noteikts, ka videi kaitīgas preces ir preces, kuru ražošanai vai izplatīšanai noteikti ierobežojumi vai kuru atkritumu apsaimniekošanai tiek noteiktas īpašas prasības, ja tās savā aprites ciklā negatīvi ietekmē vai var ietekmēt vidi, cilvēka dzīvību vai veselību.

Atbilstoši Dabas resursu nodokļa likuma 4. panta pirmās daļas 5. punktā noteiktajam ar nodokli apliek videi kaitīgas preces atbilstoši šā likuma 6. pielikumam.

Savukārt Ministru kabineta 2007. gada 19. jūnija noteikumu Nr. 404 “Kārtība, kādā aprēķina un maksā dabas resursu nodokli, izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju un auditē apsaimniekošanas sistēmas” (turpmāk – Ministru kabineta 2007. gada 19. jūnija noteikumi Nr. 404) 7. pielikumā noteikta nodokļa likmju grupām atbilstošo videi kaitīgo preču klasifikācija un tehniskais raksturojums.

Tātad dabas resursu nodoklis jāmaksā par Dabas resursu nodokļa likuma 6. pielikumā un Ministru kabineta 2007. gada 19. jūnija noteikumu Nr. 404 7. pielikumā minētajām videi kaitīgām precēm, tostarp par fotoelementu paneļiem un invertoriem (4.2. kategorija).

Ņemot vērā minēto, fotoelementu (saules) paneļi un invertori (arī citas komponentes, ja tās atbilst kādai no Dabas resursu nodokļa likuma 6. pielikuma un Ministru kabineta 2007. gada 19. jūnija noteikumu Nr. 404 7. pielikumā noteiktajām videi kaitīgo preču grupām) ir videi kaitīgas preces, kas apliekamas ar dabas resursu nodokli.

Ievērojot to, ka iesniedzēja plāno būvēt saules parku Latvijā, kur jaunu elektroenerģijas ražošanas iekārtu (saules elektrostaciju) izbūvei paredzēts izmantot ārpus Latvijas iegādātas videi kaitīgas preces, iesniedzēja tiks uzskatīta par personu, kas pirmā Latvijā Republikā izmanto savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai videi kaitīgās preces Dabas resursu nodokļa likuma izpratnē.

Par otro jautājumu.

Dabas resursu nodokļa likuma 3. panta pirmās daļas 2. punkta “b” apakšpunktā noteikts, ka nodokļa maksātājs ir persona, kura pirmā Latvijā

Republikas teritorijā savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai izmanto videi kaitīgas preces, izņemot preces, kuras apliekamas ar nodokli, tās realizējot, vai iepakojumā iegādātas preces (arī kopā ar precī ievesto precei pievienoto primāro, sekundāro un terciāro iepakojumu), izņemot preces iepakojumā, kuras apliekamas ar nodokli, tās realizējot.

Vienlaikus Dabas resursu nodokļa likuma 9. pantā noteikts, kādos gadījumos nodokļa maksātājs var saņemt atbrīvojumu no nodokļa samaksas par videi kaitīgām precēm.

Dabas resursu nodokļa likuma 9. panta pirmajā daļā noteikts, ka nodokli par videi kaitīgām precēm, tai skaitā riepām, ar kurām aprīkoti šā likuma 3. panta pirmās daļas 5. punktā norādītie transportlīdzekļi, izņemot fotoelementu paneļus, invertorus un elektriskos akumulatorus fotoelementu paneļu saražotās strāvas uzkrāšanai, nodokļa maksātājs nemaksā, ja tas nodrošina vides aizsardzības normatīvajos aktos noteikto videi kaitīgu preču atkritumu reģenerācijas normu izpildi, kā arī izpilda vienu no šādiem nosacījumiem:

1) ir izveidojis un piemēro ražotāja paplašinātās atbildības sistēmu attiecībā uz videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanu (turpmāk – videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas sistēma), iesniedzis Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas padotībā esošai iestādei finanšu nodrošinājumu un noslēdzis ar šo iestādi līgumu par videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas sistēmas piemērošanu (turpmāk – videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas līgums);

2) ir noslēdzis ar videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekotāju līgumu par piedalīšanos videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas sistēmā (ja apsaimniekotājs ir iesniedzis Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas padotībā esošai iestādei finanšu nodrošinājumu un noslēdzis ar šo iestādi videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas līgumu).

Saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likuma 9. panta 1.¹ daļā noteikto nodokļa maksātājs, kas realizē vai izmanto savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai fotoelementu paneļus, invertorus un elektriskos akumulatorus fotoelementu paneļu saražotās strāvas uzkrāšanai, nodokli nemaksā par fotoelementu paneļiem, invertoriem un elektriskajiem akumulatoriem fotoelementu paneļu saražotās strāvas uzkrāšanai, ja izpilda vienu no šādiem nosacījumiem:

1) nodrošina fotoelementu paneļu, invertoru un elektrisko akumulatoru fotoelementu paneļu saražotās strāvas uzkrāšanai atsevišķu uzskaiti, šo iekārtu un akumulatoru atkritumu savākšanu, pieņemšanu un uzglabāšanu un šo akumulatoru pārstrādi atbilstoši normatīvajiem aktiem par videi kaitīgām precēm, piedalās videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas sistēmā atbilstoši šā panta pirmās daļas 1. vai 2. punktā noteiktajam;

2) izveido savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai saules elektrostaciju ar fotoelementu paneļu kopējo uzstādīto jaudu vismaz viens megavats, pats nodrošina pasākumus un sedz izdevumus, kas saistīti ar fotoelementu paneļu, invertoru un elektrisko akumulatoru fotoelementu paneļu saražotās strāvas uzkrāšanai atkritumu apsaimniekošanu, un reģistrējas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas padotībā esošā iestādē.

Ņemot vērā minēto, iesniedzējai būs tiesības saņemt atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa samaksas par pirmo reizi Latvijas teritorijā savā saimnieciskajā darbībā izmantotajām videi kaitīgajām precēm, ja tā būs noslēgusi līgumu ar vienu no videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekotājiem par piedalīšanos videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas sistēmā **vai** iesniedzēja pati nodrošinās pasākumus un segs izdevumus, kas saistīti ar fotoelementu panelu, invertoru atkritumu apsaimniekošanu, proti, izstrādās pati savu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu (plānu), un būs reģistrējusies Valsts vides dienestā.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: Dabas resursu nodokļa likuma 1. panta 7. un 8. punkts, 3. panta pirmās daļas 2. punkta “b” apakšpunkts, 4. panta pirmās daļas 5. punkts, 9. panta pirmā un 1.¹ daļa, 6. pielikums, Ministru kabineta 2007. gada 19. jūnija noteikumu Nr. 404 “Kārtība, kādā aprēķina un maksā dabas resursu nodokli, izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju un auditē apsaimniekošanas sistēmas” 7. pielikums.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā, ka VID attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

B. Šmite-Roķe